

REACTIES OP CONCEPTRAPPORT

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
1	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	1.1	Toevoegen dat bedrijf ook verantwoordelijk is voor bestrijding van incidenten/ongewone voorvallen.	3e onderdeel van de BRZO regelgeving, namelijk dat BRZO bedrijf ook verantwoordelijk is voor bestrijding incidenten ('rampenbestrijding') ontbreekt. Voorstel dit toe te voegen.	Deze verantwoordelijkheid wordt in de tekst reeds afdoende geadresseerd. In dezelfde alinea staat dat Brzo-bedrijven alle maatregelen moeten treffen die nodig zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid en het milieu te beperken. De bestrijding van incidenten ('rampenbestrijding') is een vorm van het beperken van de gevolgen van zware ongevallen. Voor het doel van de inleiding in het rapport heeft de Raad een algemene formulering gekozen, ontleend aan artikel 5 van het Brzo. In combinatie met de eerste zin van de alinea, is deze voldoende duidelijk om op hoofdlijnen aan te geven welke verantwoordelijkheid Brzo-bedrijven hebben. Overigens staan in het Brzo de termen 'bestrijding incidenten' en 'rampenbestrijding' niet vermeld.
2	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	1.1	'het overheidstoezicht het bedrijf niet bijgestuurd ...'	Aangegeven had dat het overheidstoezicht het bedrijf niet had bijgestuurd of ingegrepen om de situatie te corrigeren. Dit suggereert dat het overheidstoezicht helemaal niets heeft gedaan. Verzocht wordt dit te wijzigen in 'niet voldoende' of 'onvoldoende'.	Het gaat hier om een conclusie van de Onderzoeksraad uit het eerdere Odfjellonderzoek (2013). De Raad gaf hiermee aan dat het overheids-toezicht niet het gewenste effect had, namelijk dat Odfjell de langdurig onbeheerste+110 veiligheidssituatie ging corrigeren. De Onderzoeksraad ziet geen aanleiding om deze conclusie alsnog te nuanceren.
3	SABIC, Eastman Chemicals	2.2.1	Vervang: 'zullen' door 'kunnen'.	'Zullen' is in dit verband op uitvoeringsniveau, 'kunnen' is op toewijzingsniveau, en duidt daarmee op een eerdere stap in het proces. Wij kunnen kijken of zij in staat zijn om het veilig te kunnen doen, maar kunnen niet zeker zijn dat ze het daadwerkelijk ook zullen doen tenzij wij altijd aanwezig zijn.	Dit betreft een mening en referentie van de Onderzoeksraad. De Raad ziet geen aanleiding om die te herzien. Wel is de tekst op onderdelen verduidelijkt.
4	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	2.2.1	De zin '... opdrachtgevers van OTR in de praktijk slechts beperkt keken naar de veiligheid' is niet juist. Alle vier de genoemde opdrachtgevers zijn member van het CDI-T systeem en hebben Odfjell op die basis laten beoordelen. Het woord 'beperkt' past niet in deze zin.	De CDI-T vragenlijst is dan wel uitgebreid, maar dat wil niet zeggen dat het systeem slechts beperkt naar veiligheid keek.	Het betreft een bevinding uit het eerdere rapport van de Onderzoeksraad. De manier waarop opdrachtgevers van OTR keken naar veiligheid was zeker beperkt in de zin dat deze tot gevolg had dat er 10 jaar lang een niet-beheerste veiligheidssituatie heeft kunnen bestaan bij OTR.
5	SABIC	2.2.1	Vervang: 'geschrokken' door 'onaangenaam verrast'.	Betreft nuancering.	Deze bewering is gebaseerd op de interviews met de betrokken partijen. De Raad ziet geen aanleiding om hier te nuanceren.

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
6	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	2.2.1	'Omdat opdrachtgevers... zo nodig de toezichthouders hierop attenderen.' Anders formuleren.	De vraag is of opdrachtgevers een spanningsveld ervaren inzake de auditdrukke bij bedrijven. Als deze bedrijven het door hun geaccepteerde assessment systeem (CDI-T) goed toepassen kunnen de eigen bedrijfs-audits deels vervallen; daarvoor is CDI-T juist opgezet. Deze alinea zou beter verwoord moeten worden door aan te geven hoe het CDI-T systeem zou moeten werken. Slechts op de deelaspecten die door de externe auditer als negatief worden beoordeeld moet een opdrachtgever actie ondernemen door in gesprek te gaan met de opdrachtnemer en zorgen voor verbetering. In de praktijk gebeurt dat te weinig en kijken bedrijven te veel naar een score en gaan toch weer zelf een extra audit uitvoeren.	Deze bewering is zo door meerdere partijen opgeworpen als mogelijke hindernis. De Onderzoekraad wil hiermee recht doen aan de praktische en gevreesde knelpunten en bezwaren om ketenverantwoordelijkheid vorm te geven in de praktijk.
7	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	2.2.1	Weglaten 'maar ze stellen zich tegelijkertijd terughoudend op'.	In de position paper over veiligheid in de keten van Veiligheid Voorop en de daarbij behorende compliance checklist wordt een visie en handvatten aangereikt, die volgens Veiligheid Voorop in lijn zijn met de aanbevelingen van de Onderzoekraad. Namelijk dat ketenverantwoordelijkheid onderdeel is van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Daarnaast is in de checklist ook nadrukkelijk opgenomen om bij de beoordeling van potentiële opdrachtnemers (zoals andere BRZO-bedrijven) ook de inspectie-informatie van publieke toezichthouders en private auditors op te vragen en te beoordelen. In kader van de rol- en taakverantwoordelijkheden is het voor een opdrachtgevend BRZO-bedrijf niet mogelijk de formele taak van een publieke toezichthouder over te nemen. Toezichthouders beschikken daartoe namelijk over interventie-instrumenten om waar nodig handhavend op te treden. Deze publiekrechtelijke taken en bevoegdheden kan de overheid niet delegeren aan een derde partij.	Hier wordt de bevinding van de Onderzoekraad weergegeven dat opdrachtgevers in Veiligheid Voorop een terughoudende houding hebben ten aanzien de ketenverantwoordelijkheid. Deze bewering is gedaan op basis van de interviews met betrokken partijen en door de tekst van het position paper van Veiligheid Voorop af te zetten tegen het referentiekader van de Onderzoekraad. De Raad stelt niet dat bedrijven de taak van overheidstoezicht zouden moeten overnemen, maar dat opdrachtgevers nog meer kunnen doen om hun ketenverantwoordelijkheid waar te maken. In paragraaf 2.2.1 van het rapport staat nader toelichting wat de Raad daarmee bedoelt.
8	SABIC	2.2.1	Verwijder: 'De bedrijven (...) de hand.'	SABIC herkent zich niet in deze paragraaf. Als SABIC onveilige situaties constateert dan wordt actie ondernomen, ongeacht het juridisch kader.	Hier wordt de bevinding van de Onderzoekraad weergegeven dat opdrachtgevers in Veiligheid Voorop een terughoudende houding hebben ten aanzien de ketenverantwoordelijkheid. Deze bewering is gedaan op basis van de interviews met betrokken partijen en door de tekst van het position paper van Veiligheid Voorop af te zetten tegen het referentiekader van de Onderzoekraad: 'Uitgangspunt moet in beginsel zijn dat opdrachtgevers van hun opdrachtnemers volledige compliance aan geldende wet- en regelgeving en eenzelfde veiligheidsniveau eisen als zij voor zichzelf hanteren en dat zij hierover in dialoog zijn met hun opdrachtnemer. Met het geven van de opdracht besteden de bedrijven immers niet alleen bepaalde activiteiten uit, maar ook de risico's die daarmee samenhangen.'
9	SABIC	2.2.1	Zin: 'Tegelijkertijd wordt de invulling van deze rol juridisch afgebakend' vervangen door: 'De invulling van deze rol wordt juridisch afgebakend, teneinde voor partijen in de keten duidelijkheid te scheppen over ieders rol ter zake van de beheersing van de veiligheid.'	Juridisch afbakenen van rollen in de keten schept immers duidelijkheid voor partijen in die keten.	De Onderzoekraad is van mening dat het juridisch afbakenen van de rollen de veiligheid niet altijd ten goede komt en streeft hier dus niet naar. De Onderzoekraad vindt dat opdrachtgevers de veiligheid bij opdrachtnemers moeten benaderen vanuit de maatschappelijke verantwoordelijkheid die ook buiten de grenzen van de juridische kaders gaat.

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
10	Raad voor Accreditatie	2.2.2	Deze gehele alinea past niet in dit hoofdstuk waar ontwikkelingen worden geschetst sinds Odfjell.	De vraag rijst of het beperkt waarde hechten aan certificatie is waargenomen als reactie op Odfjell of dat dit altijd al het geval is geweest, wat dan weer vreemd lijkt aangezien DCMR wel waarde hechtte aan de certificatie door Lloyds.	Als vertrekpunt voor dit onderzoek geldt het vorige Odfjellonderzoek van de Onderzoeksraad. Daarin vroeg de Raad zich onder meer af in hoeverre partijen rondom Odfjell - waaronder de certificeerder - hadden bijgedragen aan de beheersing van veiligheid bij Odfjell Rotterdam. De Raad constateerde toen dat in de desbetreffende context het vertrouwen in certificatie was geschaad. De bedoeling van voorliggend onderzoek is om aan te geven wat er sinds de stillegging is veranderd, onder meer met betrekking tot certificatie. Daartoe acht de Raad het relevant om het vertrouwensaspect van certificatie in de betreffende alinea in een bredere context te plaatsen, door aan te geven wat met certificatie beoogd wordt en de recente ontwikkelingen rond certificatie te schetsen.
11	Raad voor Accreditatie	2.2.2	De zin 'Daarmee heeft [...] te voorkomen' verwijderen. Het zinsdeel ', maar het heeft [...] te voorkomen' verwijderen.	Nergens in de tekst komt aan de orde dat certificatie beperkte waarde heeft in relatie tot langdurige onveilige situaties. Het 'Daarmee' slaat op de werkelijke veiligheidsprestaties in de vorige zin en gaat voorbij aan de constatering dat het MS juist bijdraagt aan betere beheersing. De conclusie zou eerder moeten zijn dat een gecertificeerd MS kan bijdragen aan het voorkomen van onveilige situaties, maar dat actuele veiligheidsprestaties niet worden getoetst door een CI. Daar is juist de inspectie voor. Vergelijk het rijbewijs. CBR geeft geen garantie voor werkelijke rijprestaties maar draagt bij aan het vertrouwen in de mogelijkheid dat de houder van een rijbewijs op een veilige wijze kan rijden. De politie grijpt in bij overtredingen.	De Onderzoeksraad stelt dat certificatie - onder meer van een milieumanagementsysteem - kan bijdragen aan een betere beheersing van veiligheid, maar geen zekerheid kan bieden over de werkelijke veiligheidsprestaties van een Brzo-bedrijf. De Onderzoeksraad meent dat dit voldoende aangeeft dat de bijdrage van certificatie van beperkte waarde is om onveilige situaties, zoals die bij Odfjell indertijd, te voorkomen. De vergelijking met het rijbewijs en het CBR onderstreept juist deze constatering. Voor de duidelijkheid heeft de Onderzoeksraad de passage waarin staat dat certificering geen garanties biedt voor werkelijke veiligheidsprestaties van een Brzo-bedrijf, aangepast met de vermelding dat de certificerende instelling die prestaties niet toetst.
12	Shell	2.2.4		Binnen de huidige wet- en regelgeving hebben de Brzo bedrijven, hun opdrachtgevers, en het bevoegd gezag elke hun eigen verantwoordelijkheden t.a.v. borging van veilig opereren. We steunen niet zonder meer de suggestie dat meer (overlappende) audits of inspecties danwel notie nemen van bevindingen van andere inspectie partijen tot een hoger veiligheidsniveau zal leiden. T.a.v. het laatste zijn er voorbeelden van het zgn. 'groepsdenken' waarbij de onafhankelijkheid van nieuw inzicht juist belemmerd wordt. M.b.t. het eerste zijn er voorbeelden van 'audit moeheid' en 'action overload'. De gezamenlijke uitdaging is om met minder maar beter gestroomlijnde audits c.q. inspecties tot dieper inzicht van de effectiviteit van een veiligheidsbeheerssysteem te komen - zonder conflicterende handhavingseisen.	Zoals gesteld in het rapport is de Onderzoeksraad van mening dat een betrokken partij een beter beeld krijgt van de veiligheidssituatie op een Brzo-bedrijf als ze gebruikmaakt van alle beschikbare relevante informatie, dus ook de informatie die door anderen verzameld is. Het is zeker niet de bedoeling om blind te varen op de door anderen verzamelde informatie, maar deze wel zoveel mogelijk te benutten. De Onderzoeksraad onderschrijft de gemaakte constatering dat het vervolgens een gezamenlijke uitdaging is om met minder maar beter gestroomlijnde audits c.q. inspecties, tot dieper inzicht van de effectiviteit van een veiligheidsbeheerssysteem te komen - zonder conflicterende handhavingseisen.
13	LyondellBasell	2.2.4	'Hoewel ... tot stand te brengen.'	Sinds 2015 worden samenvattingen van Brzo- inspectie rapporten op de website www.brzoplus.nl gepubliceerd. Er is dus wel degelijk wat gedaan met de aanbeveling om de toegang tot informatie over de beheersing van veiligheid bij een Brzo-bedrijf te verbeteren.	De DCMR en de Provincie Zuid-Holland zijn in gesprek gegaan met certificatie-instellingen en het bedrijfsleven om te komen tot afspraken over informatiedeling. Dit heeft echter niet geen resultaat opgeleverd (zie ook bijlage C, hoofdstuk 4.2). Het is mogelijk dat de openbare samenvattingen van de Brzo-inspecties een informatiebron zijn voor belanghebbenden, maar deze zijn het gevolg van Europese verplichtingen voor overheden (Seveso-richtlijn, Aarhus-richtlijn).

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
14	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	2.2.4	weglaten: 'in principe geen informatie delen over incidenten'. Nieuwe zin toevoegen: Veiligheid Voorop en de bijbehorende branches hebben als standpunt de informatie over incidenten en near misses wel met elkaar te delen, zodat hieruit lessen getrokken kunnen worden.	In de bevindingen van het OVV onderzoek komt het delen van incidenten, near misses en het leren ervan zoals dit binnen de branche-organisaties en regionale veiligheidsnetwerken plaatsvindt, onderbelicht. Veiligheid Voorop en de bijbehorende branches hebben als standpunt de informatie over incidenten wel met elkaar en de overheid (eventueel geanonimiseerd) te delen, zodat hieruit lessen getrokken kunnen worden. Daarnaast is geconstateerd dat er diverse barrières zijn (oa wettelijk) om deze informatie (vertrouwelijk) te delen, waardoor het lastig is om een 'veilige' leeromgeving te creëren voor te leren van incidenten. In de luchtvaartsector zijn bijvoorbeeld hiervoor wel de juiste kaders geschapen.	De Onderzoeksraad heeft in zijn onderzoek vastgesteld dat tank-terminals informatie over incidenten die plaatsvinden niet of niet snel wordt gedeeld met de opdrachtgevers die niet direct betrokken zijn bij het incident. Zoals aangegeven in het rapport, heeft dit te maken met de bescherming van de eventuele commerciële belangen van klanten.
15	LyondellBasell	2.2.4	'Betrokken partijen ... van elkaars informatie.'	In het onderzoek is onderbelicht dat bedrijven wel degelijk informatie over incidenten met elkaar delen, al dan niet binnen de branche-organisaties.	De Onderzoeksraad heeft in zijn onderzoek vastgesteld dat tank-terminals informatie over incidenten die plaatsvinden niet of niet snel wordt gedeeld met de opdrachtgevers die niet direct betrokken zijn bij het incident. Zoals aangegeven in het rapport heeft dit te maken met de bescherming van de eventuele commerciële belangen van klanten. Zie ook de reactie op het commentaar van VNO-NCW over paragraaf 2.2.4.
16	Provincie Zuid-Holland	2.2.4	'In hoeverre ... proactief informatie delen.'	Graag vermelden dat de toezichthouders, inclusief OM/politie wel actief informatie delen. Dit gebeurt onder andere via Inspectieview Milieu. Bovendien zijn en worden door omgevingsdiensten met de politie convenanten afgesloten waarin het delen van informatie wordt afgesproken.	Dit hoofdstuk gaat in op de verklaring waarom pro-actieve informatiedeling tussen bedrijven en overheden niet stand komt. Er zijn vormen en ontwikkelingen ten aanzien van informatiedeling tussen overheden die hier niet worden benoemd.
17	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	2.2.4	De conclusie anders formuleren.	Veiligheid Voorop en de bijbehorende branches hebben als standpunt de informatie over incidenten wel met elkaar en de overheid (eventueel geanonimiseerd) te delen, zodat hieruit lessen getrokken kunnen worden. Daarnaast is geconstateerd dat er diverse barrières zijn (oa wettelijk) om deze informatie (vertrouwelijk) te delen, waardoor het lastig is om een 'veilige' leeromgeving te creëren voor te leren van incidenten. Daarnaast biedt het CDI-T mits goed wordt toegepast voldoende kansen voor de juiste informatiedeling op het gebied van de veiligheidsprestaties.	Het onderwerp van deze paragraaf en van de conclusie is informatiedeling tussen private en publieke belanghebbenden rondom een Brzo-bedrijf om een beter beeld te krijgen van de veiligheids situatie en -beheersing bij dat bedrijf. De Onderzoeksraad is bekend met de informatiedeling over incidenten en <i>near misses</i> (mogelijk geanonimiseerd) zoals die - met enige vertraging - plaats vindt binnen branche-organisaties en regionale veiligheidsnetwerken met als doel hiervan te leren. Dit dient echter niet als middel om een goed beeld te krijgen van de veiligheid bij een Brzo-bedrijf.
18	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	2.3.1	'Het institutioneel kader voor BRZO-toezicht ... fragmentatie in het toezicht en overlappende bevoegdheden. Dit stelt hoge eisen aan samenwerking en afstemming.'	Op informatie van anderen leunen kan vaak wettelijk niet. De I-SZW mag niet handhavend optreden op basis van door de VR geconstateerde gebreken. De wettelijke randvoorwaarden voor het 'op elkaar leunen' dienen daarvoor geschapen te worden. Alles onder één wet te hangen, biedt hiervoor geen oplossing, aangezien hierdoor onvoldoende rekening kan worden gehouden met specifieke (bestuurlijke) verantwoordelijkheden. Voor wat betreft openbare veiligheid, behelst dit de verantwoordelijkheid van de burgemeester, ex artt. 175-176 Gemeentewet, resp. de voorzitter veiligheidsregio ex. art. 39 Wet Veiligheidsregio's. In gesprekken met V&J en I&M is de wens geuit om de veiligheidsregio (mede)toezichthouder te maken op de (brand)veiligheidsvoorschriften. De Veiligheidsregio kan (als zij alleen toezichthouder is) niet direct handhaven maar wel direct toezichthouden. Op de constateringen door de Veiligheidsregio kan het Bevoegd Gezag dan direct handhaven. Het beoogde doel is dat toezicht (en handhaving) dan efficiënter plaats kan vinden.	De Raad ziet geen aanleiding om de conclusie aan te passen op basis van deze opmerking met informatie over het wettelijke kader van de veiligheidsregio's.

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
19	Provincie Zuid-Holland	2.3.1.	'Doordat ILT niet actief ... verplicht wordt geïnformeerd.'	In het rapport, ook niet in bijlage C, wordt melding gemaakt van het actief verstrekken van handhavingsinformatie aan ILT. Op grond van de Regeling Omgevingsrecht paragraaf 9.1 kan de ILT ten aanzien van inrichtingen veel informatie opvragen. De ILT ontvangt de meldingen over onvoorziene voorvallen, dwangsommen en vergunningen (aanvragen). De informatiepositie van ILT is beter dan aangegeven in het rapport en bovendien kan ILT op grond van paragraaf 9.1 van de Regeling Omgevingsrecht, meer informatie vragen.	De taakopvatting onder de Wet Revitalisering generiek toezicht maakt dat de ILT de interbestuurlijke toezichtrol niet actief mag invullen. Dit heeft invloed op de hier besproken informatiepositie van ILT en dus de minister van IenM. Dat ILT op grond van de regeling Omgevingsrecht meer kan, doet hier niets aan af.
20	Provincie Zuid-Holland	2.3.1.	Statenleden beschikken niet over informatie op casus niveau.	In geval van incidenten beschikken PS wel over informatie op casus-niveau.	De Onderzoeksraad heeft geconstateerd dat Provinciale Staten (PS) hoofdzakelijk acteren op informatie uit incidenten. Het is evident dat PS in geval van een incident ook informatie van GS over de specifieke casus ontvangen. Het punt dat de Onderzoeksraad op deze plek in de tekst maakt, heeft betrekking op de reguliere informatie over de Brzo-taak-uitvoering.
21	Shell	2.3.2		De sectie 'Toezicht en Handhaving' verdient een toelichting in de context dat Shell Nederland B.V. onderdeel is van de Shell Groep met een uniforme wereldwijde aanpak van risicobeheersing. In onze beleving reflecteert de opmerking 'door die werkwijze werd veiligheid onderhandelbaar' niet hoe onze werkmaatschappijen in Nederland de dialoog met het bevoegd gezag voeren. Deze dialoog heeft meestal als doel om overeenstemming te bereiken dat de getroffen maatregelen, mits effectief geïmplementeerd, in een aanvaardbaar restrisico resulteren.	De zin met 'door die werkwijze werd veiligheid onderhandelbaar' slaat op het gevoerde toezicht in de specifieke casus Odfjell tot midden 2011.
22	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	2.3.2	Deze zinnen anders formuleren.	Uit deze zinnen lijkt het er op of een plan van aanpak (altijd) leidt tot een onderhandelbare veiligheid. Deze formulering schetst mogelijk een ongenueanceerd beeld, omdat juist een plan van aanpak, mits voldoet aan de juiste randvoorwaarden voor bedrijf, overheid en derden een uitvoerbare, transparante en handhaafbare afspraak is. Voorstel is deze zinnen hierop aan te passen. Voor complexe bedrijven geldt dat het om unieke installaties gaat die om een unieke veiligheidsbeheerssysteem vragen. De toezichthouder kan geen afvinklijstje hanteren. Dat betekent overleg. Valkuil is dat bij onvoldoende competentie van bevoegd gezag/toezichthouder een bedrijf onvoldoende countervailing power ervaart en daar 'gebruik' van maakt. Dat moet voorkomen worden. Hierover zijn intussen afspraken gemaakt.	De zin met 'door die werkwijze werd veiligheid onderhandelbaar' slaat op het gevoerde toezicht in de specifieke casus Odfjell tot midden 2011.
23	Shell	2.3.2		Shell Nederland B.V. is nauw betrokken bij het Dossier PGS29. Casus 2 geeft gedeeltelijk de problematiek weer, maar de complexiteit van de discussie tussen overheden en bedrijfsleven gaat veel dieper dan de casus beschrijving. De CEOs vanuit het bedrijfsleven hebben het overleg is inmiddels opgeschaald naar directie nivo bij de Ministeries I&M en SZW. We bevelen dan ook aan om deze casus uit het conceptrapport te verwijderen.	Het gaat om een compacte weergave van de casus waarmee wordt geïllustreerd wordt dat er een verschil in aanpak in de handhaving door toezichthouders mogelijk is. De casus gaat niet inhoudelijk over de discussie over herziening van de eisen uit PGS29; de Raad acht het echter wel relevant om die discussie als context te vermelden.
24	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	2.3.2	Vraag is of deze casus genoemd moet worden.	De partijen discussiëren nog met elkaar. Wellicht in later stadium beschouwen want hier valt wel wat van te leren.	Het gaat om een compacte weergave van de casus waarmee wordt geïllustreerd wordt dat er een verschil in aanpak in de handhaving door toezichthouders mogelijk is. De casus gaat niet inhoudelijk over de discussie over herziening van de eisen uit PGS29; de Raad acht het echter wel relevant om die discussie als context te vermelden.

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
25	Openbaar ministerie	2.3.2	'Het OM vraagt ... handhaving fundamenteel verschillen.'	Zoals boven aangegeven, is afstemming en samenwerking wel degelijk een doel van het OM. Niettemin zijn de rol en verantwoordelijkheid van het strafrechtorgaan OM natuurlijk een andere dan die van de bestuursorganen en toezichthouders, zoals bijvoorbeeld blijkt uit artikel 162 Sv. Daardoor kunnen posities uiteenlopen.	De Onderzoeksraad heeft geconstateerd dat bij het OM en DCMR de intentie aanwezig is om samen te werken en af te stemmen en dat er recentelijk initiatieven zijn om dit te verbeteren. In de praktijk bleek in een casus in het Rijnmondgebied voor te komen dat DCMR en OM niet optimaal afstemden over handhaving of het niet eens konden worden over de handhaving. De tekst in het rapport is gedeeltelijk aangepast.
26	Provincie Zuid-Holland	2.3.2	'Op management niveau van de DCMR ... geen structurele afstemming plaats.'	Er is structurele afstemming met het OM. Maandelijks overleggen de directeuren van de vijf Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten met de portefeuillehouders vergunningverlening en toezicht en handhaving van de provincie Zuid-Holland. Bij dit overleg worden de 'aandachtsbedrijven' besproken en komen individuele casussen en handhavingsacties aan bod. De officier van justitie van het functioneel parket is sinds oktober 2013 vaste deelnemer aan dit maandelijks overleg. Ook in bijlage C wordt geen melding gemaakt van deze afstemming.	De tekst is aangepast met de vermelding dat er maandelijks een overleg plaatsvindt van de directeuren van de vijf Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten met de portefeuillehouders vergunningverlening en toezicht en handhaving van de provincie Zuid-Holland, waarbij onder andere 'aandachtsbedrijven' worden besproken. Het OM is sinds oktober 2013 deelnemer aan dit overleg. Er vindt echter nog geen structurele afstemming plaats tussen het OM en DCMR over inzet van handhavinginstrumenten.
27	SABIC	3	Vervang 'wake-up call' door 'leermoment'.	De term 'wake-up call' impliceert dat opdrachtgevers hebben geslapen en dat vervolgens geen actie is ondernomen. Een 'leermoment' geeft aan dat er lering is getrokken en vervolgens actie is ondernomen.	De term 'wake-up call' geeft ook aan dat de opdrachtgevers geschrokken waren van de gebeurtenissen bij Odfjell. In het rapport komt verder voldoende aan de orde dat ze daar vervolgens lering uit hebben getrokken.
28	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	3	Toevoegen 'of andere (wettelijke) barrières niet altijd' en aanpassen 'geen' in 'niet altijd' Nieuwe zin: '... ze delen uit concurrentieoverwegingen of andere (wettelijke) barrières niet altijd ...'.	Zie argumentatie hierover over delen van informatie over incidenten.	In hoofdstuk 2.2.1 en 2.2.4 is onderbouwing van deze conclusie gegeven. Uit de reactie volgt niet welke wettelijke barrières bedoeld worden.
29	VNO-NCW en Veiligheid Voorop	3	Toevoegen: Ook initieert Veiligheid Voorop, de aangesloten branches en regionale veiligheidsnetwerken dat informatie over incidenten en near misses met elkaar wordt gedeeld, zodat hieruit lessen getrokken kunnen worden.	Zie argumentatie hierover over delen van informatie over incidenten.	Dit betreft de conclusie. Deze aangedragen informatie is elders in het rapport verwoord.
30	SABIC	3	Zin: 'bijvoorbeeld door (...) de overheid.' Schrappen.	SABIC kan zich - voor zover dit betrekking zou hebben op haar eigen onderneming - niet vinden in deze constatering van de Onderzoeksraad. Zie eerdere opmerking hierboven bij par 2.2.1, p. 18, alinea 2, regelnummers 17-18.	Hier wordt door de Onderzoeksraad een conclusie getrokken die gebaseerd is op (o.a.) verschillende interviews met meerdere partijen. Mogelijk geldt de constatering niet even sterk voor elk individueel bedrijf.
31	SABIC	3	Vervang: 'terughoudende' door 'reactieve'.	Betreft nuancering.	Naar de mening van de Onderzoeksraad is de kwalificatie 'terughoudend' van toepassing.
32	SABIC	Bijlage C - 3.1	Vervang zin: 'De opdrachtgevers (...) schade opgelopen.' door: 'De stillegging van OTR verraste de opdrachtgevers'.	Betreft nuancering.	De Onderzoeksraad ziet geen aanleiding om deze passage te nuanceren. SABIC was indertijd een van de grotere opdrachtgevers van Odfjell. Het is onaannemelijk dat de stillegging van Odfjell niet tot aanzienlijke schade bij de grote opdrachtgevers heeft geleid, temeer omdat de stillegging de opdrachtgevers heeft verrast. De andere opdrachtgevers die bij onderzoek zijn betrokken, kunnen zich overigens wel vinden in de betreffende passage.

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
33	Havenbedrijf Rotterdaml	Bijlage C - 3.2	'Het havenbedrijf ... van het bedrijf.'	Dit is te beperkt. Zie de twee statutaire hoofddoelstellingen bij vorige wijzigingen.	De statutaire hoofddoelstellingen en de doelstellingen genoemd in de ondernemingsstrategie voor de periode 2016-2020 zijn gericht op commerciële exploitatie van de haven. In de hoofddoelstellingen staat met betrekking tot veiligheid alleen het bevorderen van een 'veilige en efficiënte scheepvaartafwikkeling in de Rotterdamse haven'. Naar de mening van de Onderzoeksraad spreekt daaruit dat veiligheid in bredere zin bij bedrijven in de haven (dus niet alleen bij scheepvaartafwikkeling), een afgeleide rol speelt.
34	Havenbedrijf Rotterdaml	Bijlage C - 3.2	'Bezien vanuit ... als autoriteit.'	Het havenbedrijf is het hiermee oneens. Zoals beschreven in de begeleidende brief zorgt handelen als autoriteit op land voor onduidelijkheid over toezichtsverantwoordelijkheden voor bedrijven en ontkrachting van de huidige activiteiten om het veiligheidsniveau te verbeteren.	Het gaat in deze passage om de waarneming dat het bedrijfsleven en het brede publiek het Havenbedrijf als autoriteit (kunnen) zien. Het feit dat de gemeente Rotterdam en de Nederlandse Staat de enige aandeelhouders van het Havenbedrijf zijn, draagt hier aan bij.
35	Havenbedrijf Rotterdaml	Bijlage C - 3.2	'Bevinding verantwoordelijkheid ... om bedrijven aan te spreken.'	In de aan deze bevinding voorafgaande paragraaf c) informele verantwoordelijkheid als 'autoriteit' in het havengebied gaat het met name over de informele rol die het havenbedrijf kan spelen in de verbetering van de veiligheid bij ondernemingen. Wij denken dat dit informele element ook terug moet komen in de concluderende bevinding.	De opgenomen zin 'Het Havenbedrijf heeft ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid als 'autoriteit' in het havengebied en in de ogen van de Onderzoeksraad volgt hieruit een morele plicht om bedrijven aan te spreken' geeft naar de mening van de Onderzoeksraad al goed weer wat bedoeld wordt.
36	DCMR	Bijlage C - 4.1	'vooral zitten in' vervangen door 'onder meer zitten in'.	De context van deze alinea maakt duidelijk dat de inspecteurs de veranderingen ook merken in de strikte handhaving conform de afspraken. Het 'vooral' in de eerste zin lijkt een beperking die later in de alinea verdwijnt : de verandering is immers breder dan verslaglegging, zoals blijkt uit andere paragrafen in het rapport. Het tekstvoorstel maakt de alinea logischer in opbouw.	Uit het onderzoek blijkt dat de inspecteurs de veranderingen voor hun werkzaamheden met name ervaren in de strakkere sturing op verslaglegging van toezichts- en handhavingsacties.
37	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	Bijlage C - 4.1	'In tegenstelling ... uit het Brzo-toezicht.'	Deze formulering suggereert dat er in het verleden door de VRR geen handhavende acties zijn uitgevoerd. Ten eerste wordt opgemerkt dat de veiligheidsregio's pas met inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's per 1 oktober 2010 een beperkt aantal bevoegdheden heeft gekregen om zelfstandig te handhaven. Voor 1 oktober 2010 hadden veiligheidsregio's geen handhavende bevoegdheden (noch op het gebied van het Brzo noch in het kader van de bedrijfsbrandweer-aanwijzingen noch op enig ander gebied). De handhavingsbevoegdheid was is dan ook nog betrekkelijk 'nieuw' en bovendien vrij beperkt zodat hiervan voor Odfjell nog niet veel gebruik is gemaakt. Inmiddels is men zich wel veel bewuster van de eigen bevoegdheden zodat hier ook beter gebruik van kan worden en wordt gemaakt. De organisatie is nu ook beter ingericht voor de uitvoering van de handhaving en advisering op handhaving naar het bevoegd gezag. Wij verzoeken u dan ook de formulering aan te passen.	Onderzoeksraad constateert in dit onderzoek dat de VRR na 2012 zich heeft ontwikkeld in het uitvoeren van handhavingsacties. Voor die tijd heeft de VRR zelf geen handhavingsacties uitgevoerd. De context hiervan is beschreven in het eerdere Odfjell-rapport (2013) van de Onderzoeksraad. De tekst is ter verduidelijking aangepast.

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
38	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	Bijlage C - 4.1	'Hierbij is de organisatie ... wat voorheen niet gebeurde door de VRR.'	Door de zinsnede 'wat voorheen niet gebeurde door de VRR' wordt gesuggereerd dat de VRR daarvoor niet tot handhaving overging. Zoals onder 4.1 reeds is opgemerkt hebben de veiligheidsregio's pas met inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's per 1 oktober 2010 een beperkt aantal bevoegdheden heeft gekregen om zelfstandig te handhaven. Vòòr 1 oktober 2010 hadden veiligheidsregio's geen handhavende bevoegdheden (noch op het gebied van het Brzo noch in het kader van de bedrijfsbrandweeraanwijzingen noch op enig ander gebied). De handhavingsbevoegdheid was is dan ook nog betrekkelijk 'nieuw' en bovendien vrij beperkt zodat hiervan voor Odfjell nog niet veel gebruik is gemaakt. Inmiddels is men zich wel veel bewuster van de eigen bevoegdheden zodat hier ook beter gebruik van kan worden en wordt gemaakt. De organisatie is nu ook beter ingericht voor de uitvoering van de handhaving en advisering op handhaving naar het bevoegd gezag. Verzocht wordt daarom de zinsnede 'wat voorheen niet gebeurde door de VRR' te verwijderen omdat dit geen recht doet aan de werkelijkheid.	In het Odfjell-rapport (2013) is geconcludeerd dat de VRR geen geschiedenis als handhavende organisatie had en ook niet als zodanig was ingericht. Mede naar aanleiding van de Odfjell-casus heeft de VRR een inhaalslag gemaakt om wel als een zelfstandig handhavende organisatie te kunnen optreden.
39	Openbaar ministerie	Bijlage B - 4.1	'Het OM is moeilijk te peilen en de rol van de toezichthouder is onduidelijk zodra een zaak strafrechtelijk wordt opgepakt.'	Hier wordt geciteerd uit een elders gepubliceerd onderzoek, waarin wij niet om wederhoor zijn gevraagd.	De Onderzoeksraad heeft dit citaat gebruikt als een illustratie van de gepercipieerde samenwerking door een van de deelnemers in de samenwerking tussen Brzo-inspecteurs en het OM.
40	Provincie Zuid-Holland	Bijlage C - 4.3	'... , maar nog niet voor alle bedrijven die nu vallen onder de DCMR als Brzo-omgevingsdienst Zuid-Holland en Zeeland.'	Dit is feitelijk niet juist. De DCMR heeft voor alle Brzo-bedrijven een geconsolideerd vergunningenoverzicht. Tevens sluit de eerdere constatering (nog niet alle Brzo-bedrijven geconsolideerd overzicht) niet aan bij de later genoemde bevinding (alle Brzo-bedrijven geconsolideerd overzicht).	In <i>Rapportage 2015: Brzo-OD - Deelproject geconsolideerd overzicht vergunningen</i> (februari 2016) is in de bijlage een lijst opgenomen met de stand van zaken mbt het geconsolideerd overzicht vergunningen. Hier staat voor de RUD Zuid-Holland en Zeeland (betreft Brzo-omgevingsdienst voor deze twee provincies) aangegeven dat voor een aantal Brzo-bedrijven (ten tijde van de rapportage) niet mogelijk om met een systeem het overzicht te genereren. Dit betreffen bedrijven waar het Brzo-toezicht wordt uitgevoerd door RUD Zeeland of OZHZ.
41	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	Bijlage C - 4.3	'Ook kunnen ... dezelfde onderwerpen.'	Het is vrijwel onvermijdelijk dat in de omgevingsvergunning milieu en de bedrijfsbrandweeraanwijzing 'overlappende' eisen worden gesteld aan een zeer beperkt aantal onderwerpen. Het doel van deze voorschriften/ eisen is echter verschillend. De eisen uit de omgevingsvergunning milieu worden opgelegd in het belang van de bescherming van het milieu. De eisen uit de bedrijfsbrandweeraanwijzing worden opgenomen ter borging van (het functioneren van) de bedrijfsbrandweer in verband met een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid. Voor zowel de omgevingsvergunning als de bedrijfsbrandweeraanwijzing zijn deze eisen onontbeerlijk. Dit hoeft bovendien niet tot een belemmering te leiden mits de eisen in de omgevingsvergunning en de aanwijzing niet tegenstrijdig zijn. Hiervoor is het van belang dat beide procedures op elkaar worden afgestemd. Dit is de reden voor de brief van de minister om tot een inhoudelijke en procedurele afstemming te komen. Verzocht wordt dit te verwerken bij het betreffende punt.	Hier stelt de Onderzoeksraad in een conclusie dat in principe de omgevingsvergunningen en de bedrijfsbrandweeraanwijzing eisen kunnen stellen aan dezelfde onderwerpen. Elders in het rapport is toegelicht dat dit tot problemen kan leiden wanneer deze tegenstrijdig zijn en dat DCMR en de VRR afspraken hebben gemaakt over wederzijdse advisering op deze onderwerpen.
42	Provincie Zuid-Holland	Bijlage C - 5.1	Alle Brzo-bedrijven.	Dit is met uitzondering van mijnbouwrichtingen die onder het Brzo vallen.	Dit staat in het betreffende hoofdstuk al vermeld in een voetnoot, bij de passage over verantwoordelijkheden op verschillende niveaus.

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
43	Provincie Zuid-Holland	Bijlage C - 5.1	'Met de inwerkingtreding ... onderbouwd gebeuren.'	In het rapport, ook niet in bijlage C, wordt melding gemaakt van het actief verstrekken van handhavingsinformatie aan ILT. Op grond van de Regeling Omgevingsrecht paragraaf 9.1 kan de ILT ten aanzien van inrichtingen veel informatie opvragen. De ILT ontvangt de meldingen over onvoorziene voorvallen, dwangsommen en vergunningen (aanvragen). De informatiepositie van ILT is beter dan aangegeven in het rapport en bovendien kan ILT op grond van paragraaf 9.1 van de Regeling Omgevingsrecht, meer informatie vragen.	De tekst geeft weer wat bedoeld wordt. De tekst vermeldt ook dat de ILT informatie kan opvragen bij het bevoegd gezag, als de openbare informatie ontoereikend is, maar dit moet gericht en onderbouwd gebeuren.
44	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	Bijlage C - 5.1	'Door beroep in te stellen ... fouten in de vergunningverlening corrigeren.'	De huidige formulering suggereert dat ILT door beroep in te stellen fouten in de vergunningverlening corrigeert. Dit impliceert dat het bevoegd gezag een fout in de vergunningverlening maakt. Het gaat echter niet om een fout maar om een verschil van mening tussen het bevoegd gezag en ILT over een bepaald aspect van de vergunning. Tegen dit aspect zijn door ILT zienswijzen ingediend die door het bevoegd gezag zijn weerlegd. ILT is het met deze weerlegging van de zienswijze niet eens en stelt om die reden beroep in. Dat wil echter niet zeggen dat het bevoegd gezag hiermee een fout bij de vergunningverlening heeft gemaakt. Het is immers aan de rechter te bepalen wie gelijk heeft (ILT of het bevoegd gezag).	ILT kan op basis van eigen argumenten de visie hebben dat er sprake is van fouten in de vergunningverlening. Uiteindelijk is het de rechter die in de beroepsprocedure uitsluitsel geeft of er daadwerkelijk sprake is van een fout door het bevoegd gezag Milieu.
45	Provincie Zuid-Holland	Bijlage C - 5.1	'Echter niet gebruikelijk.'	Gaarne wijzigen in: gebeurde niet consequent. Toelichting: Er werd wel doorgemeld aan de ILT, alleen dit gebeurde niet volledig en niet consequent.	De huidige tekst geeft goed aan wat bedoeld wordt. Deze alinea gaat overigens niet alleen over Zuid-Holland.
46	Provincie Zuid-Holland	Bijlage C - 5.1	'De informatiepositie ... bevoegd gezag.'	De ILT heeft er voor gezorgd dat haar informatiepositie wel degelijk is verbeterd. Door afspraken te maken over, het doormelden van ongewone voorvallen, het doorsturen van handhavingsbesluiten en het moment waarop de ILT wordt geïnformeerd over vergunningprocedures van de meest risicovolle bedrijven, is de informatiepositie verbeterd.	De ILT maakt onderscheid in de informatie die het mag verzamelen voor het interbestuurlijk toezicht en informatie ter ondersteuning van analyse en advies. De informatiepositie specifiek voor het interbestuurlijk toezicht is niet significant verbeterd; daar gaat de bevinding over.
47	Inspectie SZW	Bijlage C - 5.2	Toevoegen: Dit geldt echter ook voor de andere inspectiepartners als Wabo BG en de VR in het delen met I-SZW. Daarbij kunnen de drie betrokken inspectiediensten wel uit het gezamenlijk inspectiesysteem GIR de gegevens over de in te zetten handhaving en deze termijnen zelf opzoeken.	In de handhavingmodule van GIR wordt de gewenste opheffingsdatum genoteerd van elke overtreding. Ook het Wabo BG en de Veiligheidsregio's delen niet actief schriftelijk de handhavingsinzet en opheffingstermijnen met I-SZW. Wel met elkaar, aangezien zij een gelijk bestuur hebben.	De tekst in het rapport is een letterlijk citaat (ook zo gemarkeerd) en kan dus niet aangevuld worden met input vanuit Inspectie SZW. De opmerkingen van Inspectie SZW maken overigens duidelijk dat een evaluatie van de Landelijke handhavingstrategie Brzo wenselijk is om de door hen genoemde aandachtspunten onderling te delen.
48	Openbaar ministerie	Bijlage C - 5.2	'Er zijn kritische...goed te functioneren.'	Zonder nadere toelichting is niet duidelijk wat de aard van de kritiek is.	De Onderzoeksraad kan de kritiek niet preciezer aanduiden zonder tegelijk kenbaar te maken uit welke hoek deze vertrouwelijk geuite kritiek afkomstig is.

Nr.	Partij	Hoofdstuk	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Reactie en onderbouwing	Toelichting reden niet overgenomen
49	DCMR	Bijlage C - 5.2	'er lijkt bij geen van beide partijen de intentie om onderling af te stemmen over de inzet van strafrecht en/of bestuursrecht, er is geen vertrouwensbasis' Vervangen door: 'ondanks gemaakte afspraken over wederzijdse informatie-uitwisseling en de inzet van strafrechtelijke handhaving blijkt er nog geen eenduidig en gezamenlijk beeld van de gewenste samenwerking, communicatie en instrument-inzet'.	Sinds 2015 wordt periodiek (1 x 6 weken) een regionaal casuoverleg gehouden tussen de omgevingsdiensten (OZHZ/DCMR), politie en OM waar de afstemming tussen bestuurs- en strafrecht plaatsvindt. Daarnaast neemt het OM ook deel aan Brzo+ (landelijk) en aan het periodiek overleg met de gedeputeerde (provincie Zuid-Holland). Ook heeft het OM ingestemd met de Brzo-sanctiestrategie. De gekozen formulering van dit punt in de concept-rapportage is nu weinig feitelijk en wordt vanuit DCMR-perspectief niet herkend. Daarom een voorstel voor een meer zakelijke constatering.	De tekst is gedeeltelijk aangepast met betrekking tot de intentie van partijen. Verder is de Onderzoeksraad tijdens het onderzoek op basis van meerdere bronnen gebleken dat redenen zijn om het gebrek aan vertrouwensbasis op dat moment als zorgpunt vast te stellen.